

[Handelsministeren.]

findes optaget i betænkningen som bilag 6. Klassedelingen er resultat af internationalt samarbejde under ledelse af det internationale bureau i Genève. Samarbejdet resulterede i underskrivelsen af en international konvention i 1968. Konventionen vil kunne ratificeres, såfremt lovforslaget vedtages.

Om forslagets enkelte bestemmelser henvises i øvrigt til bemærkningerne til lovforslaget og til kommissionens udførlige betænkning. Om de med forslaget forbundne omkostninger henviser jeg til bemærkninger til lovforslaget. Det er anført, at lovforslaget muligt vil kræve ansættelse af yderligere en juridisk sekretær og 1 eller 2 kontormedhjælpere — i givet fald ud over de for direktoratet for patent- og varemærkevæsenet i øjeblikket fastsatte personalerammer.

Forslaget har ved betænkningens fremkomst været forelagt myndigheder og organisationer, der i særlig grad må anses for interesserede, og det har hos disse fået en gunstig modtagelse.

Når mønsterbeskyttelsen ikke her i landet har haft den betydning, som man kunne ønske for at fremme indsatsen for forbedrede udformninger af industrielle produkter, hænger det vel sammen med, at værdien af mønsterbeskyttelsen efter den gældende lov er problematisk, og at man kun har kunnet opnå beskyttelse for en æstetisk, men ikke for en særlig hensigtsmæssig udformning.

Lovforslaget skulle fjerne disse mangler i den gældende lovgivning, og jeg vil derfor anbefale lovforslaget til det høje tings villige behandling.

Den første sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af byggelov for købstæderne og landet. (Udvidelse af lovens område til at omfatte Frederiksberg og ændring af reglerne om gårdrydning m. v.).

(Lovforslag (nr. 110) findes i tillæg A. sp. 1879, fremsættelsen i tidenden sp. 2432).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Arne Larsen: Det foreliggende lovforslag kan socialistisk folkeparti meget tilslutte sig, idet hovedlinierne i forslaget jo går ud

på at ophæve den særlige byggelov for Frederiksberg kommune og indarbejde den i byggelov for købstæderne og landet. Vi skridder altså fremad med hensyn til en modernisering af bygningslovgivningen, og det er med glæde, vi hilser dette lille fremskridt. Men vi kunne jo godt have tænkt os, at man havde taget skridtet fuldt ud, således at også København var kommet med under den almindelige lovgivning. Men jeg kan forstå på ministerens forelæggelsestale, at der har været visse besværligheder med at nå frem til en sådan fælles lovgivning. Jeg håber, at ministeren vil fortsætte sine bestræbelser, og måske skulle han hente lidt hjælp hos de vismænd, som har udarbejdet den såkaldte byggeriets B & W-rapport; det kunne jo ske, at man derfra kunne få et skub i den rigtige retning.

Der er et enkelt problem, som er taget op i forslaget til byggelov for købstæder og landet, det er spørgsmålet om gårdrydninger, og jeg synes, det er et vældigt fremskridt, at vi nu også får disse bestemmelser ind i denne lovgivning.

Med disse få bemærkninger tilsiger jeg mit partis støtte til dette lovforslags gennemførelse.

Stæhr Johansen: Jeg vil gerne takke ministeren, fordi dette lovforslag er blevet fremsat. Det er for Frederiksberg en bydende nødvendighed at få en ny byggelovgivning. Forholdet er jo det, at København fik en ny byggelov i 1939, hvorimod Frederiksberg måtte fortsætte med sin byggelov af 1890, som ganske vist dengang var den bedste og mest moderne, der fandtes i landet, men som selvfølgelig for længst har overlevet sig selv. Derfor har vi fra Frederiksbergs side lige siden 1950'erne, hvor vi begyndte at henvende os til ministeriet herom, ønsket at få en ny byggelov, der kunne lette administrationen af vore byggesager. Den gamle byggelov har jo i allerhøjeste grad besværliggjort behandlingen af byggesager, fordi den også omhandlede materialer, og man kunne altså ikke engang bygge et hus, hvortil der skulle bruges cement, uden dispensation, og somme tider skulle man helt ind til centraladministrationen for at få dispensationerne igennem; det har vanskeliggjort arbejdet og forsinket byggesagerne uhyre meget.

[Stæhr Johansen.]

Der har været ført en række forhandlinger, og der har også været nedsat nogle fælles kommissioner med henblik på gennemførelsen af en ordning, hvorefter København og Frederiksberg skulle følges ad, men da København altså har sin nye lov fra 1939, og da der har været visse vanskeligheder med at passe de forskellige bestemmelser ind i Københavns lovgivning, er det altså ikke lykkedes at opnå enighed om en ændring så hurtigt, som vi ønskede det. Ministeren har derfor taget den naturlige konsekvens og fremsat et lovforslag, der betyder, at Frederiksbergs tilpasning til landsbygeloven nu finder sted; ønsket herom har været fremført her i det høje ting ved adskillige behandlinger af landsbygeloven, og jeg betragter det som noget meget væsentligt for Frederiksberg kommune, at man får disse moderne byggebestemmelser så hurtigt som muligt. Vi har ikke som København mulighed for at vente, uden at det i allerhøjeste grad vil belaste vor administration.

Men lovforslaget drejer sig også om andre problemer end det specielle frederiksbergske. Det indeholder gårdrydningsbestemmelser, bestemmelser om afskaffelse af det byggetekniske nævn, om nedrivning af bebyggelse, om udvidelse af ekspropriationsadgangen ved oprettelse af børne- og fritidsinstitutioner, om beføjelser over for bestående hegn, når færdselsikkerhedshensyn taler derfor; og om adgang til forud for alle hæftelser at tinglyse beslutning om bevarelse af bygninger. Disse foranstaltninger er, har jeg forstået, en følge af de erfaringer, landsbygeloven har givet ministeriet; man ønsker dem nu lovfæstet, og jeg kan ikke se andet, end at det på alle områder er en fordel, og kan derfor også anbefale disse ændringer.

Så er der en række særlige bestemmelser for Frederiksberg, som man har indføjet i et specielt kapitel, hvorved man tager de nødvendige hensyn til Frederiksbergs meget specielle bebyggelse og særlige beliggenhed i hovedstadsområdet. Man bibeholder den frederiksbergske matrikelordning og indfører endvidere nogle særbestemmelser om bygningsrådets sammensætning, og man opretholder den gældende retstilstand for Frederiksberg vedrørende bebyggelse ved

private veje samt en bestemmelse om byggelinjer i 10 meters afstand fra vejmidte for veje anlagt før 1890. Der er altså her visse afvigelser, ligesom der er afvigelser vedrørende bebyggelsesgrader og tillæg for bebyggelse efter en samlet, godkendt plan. Naturligvis er det nødvendigt for Frederiksberg kommune som den mest udbyggede kommune ikke alene i Danmark, men formentlig i Europa, med over 12.000 beboere pr. km², at have nogle smidige regler bl. a. om bebyggelsesgrader, så de passer til en kommune af den størrelse.

Jeg vil på mit partis vegne anbefale dette forslag til velvillig behandling i det høje ting.

Helge Nielsen: Da mit partis ordfører ikke kan være til stede her i dag, skal jeg på hans vegne give udtryk for, at vi tilslutter os de principper, der ligger i dette lovforslag, som følger de linjer, der i sin tid blev afstukket i landsbygeloven. Vi håber, at denne udvikling vil blive fulgt videre op, og at vi i udvalget kan se på enkeltheder; vi vil senere vende tilbage til spørgsmålet om københavnske problemer i forbindelse med landsbygeloven.

Kristen Østergaard: Da venstres ordfører heller ikke kan være til stede i dag, skal jeg også indskrænke mig til den korte bemærkning, at jeg ikke ønsker at beskæftige mig med detaljerne, men som helhed kan anbefale forslaget, idet jeg også regner med, at der bliver lejlighed til at beskæftige sig med enkelthederne i udvalget.

Nordqvist: Ja, det kan jo være svært at sige noget principielt på én gang om gårdrydninger og byggelov for Frederiksberg, så jeg skal indskrænke mig til at udtale min glæde over, at et gammelt radikalt ønske om en fælles byggelovgivning for hele landet herved kommer et skridt videre.

Jeg vil også gerne udtrykke vor tilfredshed med, at reglerne om gårdrydning ikke længere gælder alene for København, men for hele landet. Det fremgår jo af bemærkningerne, at ministeren forventer, at de videre undersøgelser vedrørende København tager et års tid, og med den energi, ministeren er i besiddelse af, tror jeg da, vi kan forvente et forslag allerede i næste sam-

[Nordqvist.]

ling om, at København også kommer ind under samme regler, først og fremmest til glæde for alle dem, der bor vest for Valby Bakke.

Hermed skal jeg anbefale forslaget.

Den fg. boligminister (Lauge Dahlgaard):

Ja, denne korte forhandling sker jo i det store og hele ved vikar, og jeg kan på boligministerens vegne takke for den tilslutning, der er givet til forslaget.

Med hensyn til spørgsmålet om lovens udvidelse til også at omfatte København henviser jeg til, hvad der blev sagt, da boligministeren forelagde lovforslaget. Der er særlige vanskeligheder forbundet med de københavnske problemer derved, at den københavnske byggelovgivning også rummer bestemmelser om en række forhold, som ikke uden for København er dækket af byggelovgivningen, og derfor kræver det altså et særligt forarbejde at bringe Københavns byggelovgivning i overensstemmelse med den øvrige del af landets byggelovgivning. Bestræbelserne på det er i gang og vil blive fortsat i forbindelse med arbejdet med en reform af den almindelige planlægningslovgivning.

Hr. Arne Larsen opfordrede til, at man søgte bistand hos de vismænd, der har udarbejdet byggerapporten, og som peger på det med henblik på byggeriets planlægning og typisering ønskelige i, at der bliver en ensartet lovgivning også omfattende København. Jeg vil gerne sige, at regeringen opfatter det sådan, at den bistand fra vismændene har man fået ved den påpegnings af forholdet, som er givet i byggerapporten.

Hermed takker jeg for tilslutningen til forslaget og lover en så hurtig besvarelse som muligt af de spørgsmål, som måtte blive rejst af folketingsudvalget.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Efter de faldne udtalelser foreslår jeg, at lovforslaget henvises til et udvalg på 17 medlemmer. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om revision af de kommunale forhold i hovedstadsområdet [af Hans Hækkerup m. fl.].

(Lovforslaget (nr. 85) findes i tillæg A. sp. 1511, fremsættelsen i tidenden sp. 2326.).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Indenrigsministeren (H. C. Toft): Regeringen har allerede i efteråret tilkendegivet, at man ville tage fat på hovedstadsproblemet, hvis der ikke kom noget resultat ud af de bestræbelser, som dengang var i gang på frivillig basis. Jeg forstår, at socialdemokratiet ved det fremsatte lovforslag også tilslutter sig denne målsætning, hvad jeg selvfølgelig også havde ventet, nu hvor de frivillige forhandlinger er brudt sammen. Vi er altså enige om, at opgaven herefter ligger hos folketing og hos regering.

Regeringen har også overvejet den af socialdemokratiet foreslåede fremgangsmåde, hvorefter det pålægges kommunalreformkommissionen at udarbejde forslag til løsning af de foreliggende problemer i hovedstadsområdet. Men det er regeringens opfattelse, at det organ, som skal arbejde med hovedstadsområdets problemer, nødvendigvis må tælle repræsentanter for området. Der er jo tale om en mangesidet opgave, der går langt ud over den administrative gennemførelse af den i inddelingsloven foreskrevne reform af den kommunale inddeling og udarbejdelse af vilkår herfor, som kommunalreformkommissionen har været beskæftiget med.

Ud over inddelingsproblemerne skal vedkommende organ bl. a. overveje hovedstadsområdets særlige styrelsesproblemer, de vanskelige udligningsproblemer, den fælles fysiske planlægning samt trafikproblemer, vandforsyning og vandafledning, herunder forurening. Jeg finder det derfor nødvendigt, at hovedstadsområdets kommuner på en eller anden måde er direkte med i arbejdet.

Regeringen er endvidere af den opfattelse, at den endelige ordning af hovedstadsområdets kommunale forhold m. m. bør fastlægges af folketinget. Jeg vil i denne forbindelse pege på de regler, der blev fastsat i loven om revision af den kommunale